

προσεγγίσεις / κρίση στη Γερμανία

Εκλογές στο κρατίδιο της Σαξονίας-Άνχαλτ: Μήνυμα με πολλούς αποδέκτες

■ ΤΟΥ Μάριου Μαθιού Ιωσηφίδη

Όταν μιλάμε για γερμανικές εκλογές, είτε ομοσπονδιακές είτε κρατιδιακές, καλό είναι να ξεχάσουμε όσα ξέραμε για τις εκλογικές διαδικασίες στην Ελλάδα, αλλά και πολλά πράγματα που θεωρούμε δεδομένα για την ίδια την Γερμανία:

1. Η Γερμανία, σε αντίθεση με την Ελλάδα είναι μια ομοσπονδιακή δημοκρατία. Αποτελείται από 16 αυτόνομα κρατίδια, με δικούς τους πρωθυπουργούς, υπουργούς, κοινοβούλια, αστυνομία, σύμβολα, ακόμα και εθνικούς ύμνους – όπως στην περίπτωση της Βαυαρίας.
2. Η γερμανική επανένωση συντελέστηκε στα τελειώματα του Ψυχρού Πολέμου το 1990. Έχουν περάσει από τότε 36 χρόνια, τα οποία όμως δεν αποδείχθηκαν αρκετά για να γεφυρώσουν τον χάσμα μεταξύ πρώην ΔΔΓ και δυτικής Γερμανίας. Μπορεί το τείχος και η ΔΔΓ να μην υπάρχουν πια, το πολιτισμικό χάσμα όμως παραμένει. Ένα χάσμα που, με αφορμή τη μεγάλη νίκη της AfD (Εναλλακτική για τη Γερμανία) στη Σαξονία-Άνχαλτ, τείνει να γίνει και πολιτικό.

Χαμένοι, κερδισμένοι, και δύο παράδοξα

Στις εκλογές της 6ης Σεπτεμβρίου είχαμε έναν μεγάλο χαμένο, το CDU (χριστιανοδημοκράτες), και δύο μεγάλους νικητές: Ο πρώτος ήταν η AfD. Για τον άλλον, τον μάλλον απρόσμενο, θα μιλήσουμε παρακάτω.

Με την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων, στα ΜΜΕ τόσο της Ελλάδας όσο και της υπόλοιπης Ε.Ε. ακούμε για τον κίνδυνο της ανόδου της ακροδεξιάς AfD, την απειλή που αυτή αποτελεί για την δημοκρατία, και εν τέλει μια προσπάθεια να παρουσιαστεί η τοπική της νίκη στο κρατίδιο την περασμένη Κυριακή σαν μια επανάληψη της 30ής Ιανουαρίου του 1933, όταν δηλαδή ο Χίτλερ ανήλθε στην εξουσία.

Πρώτο παράδοξο: Η συσχέτιση γίνεται με ένα κόμμα με αντιμειταναστευτική/αντιΔΟΑΤΚΙ πολιτική, του οποίου όμως η αρχηγός, η Alice Weidel, είναι λεσβία, έχει σχέση με... μετανάστρια από τη Σρι Λάνκα, και έχει υιοθετήσει μαζί

της δύο παιδιά!

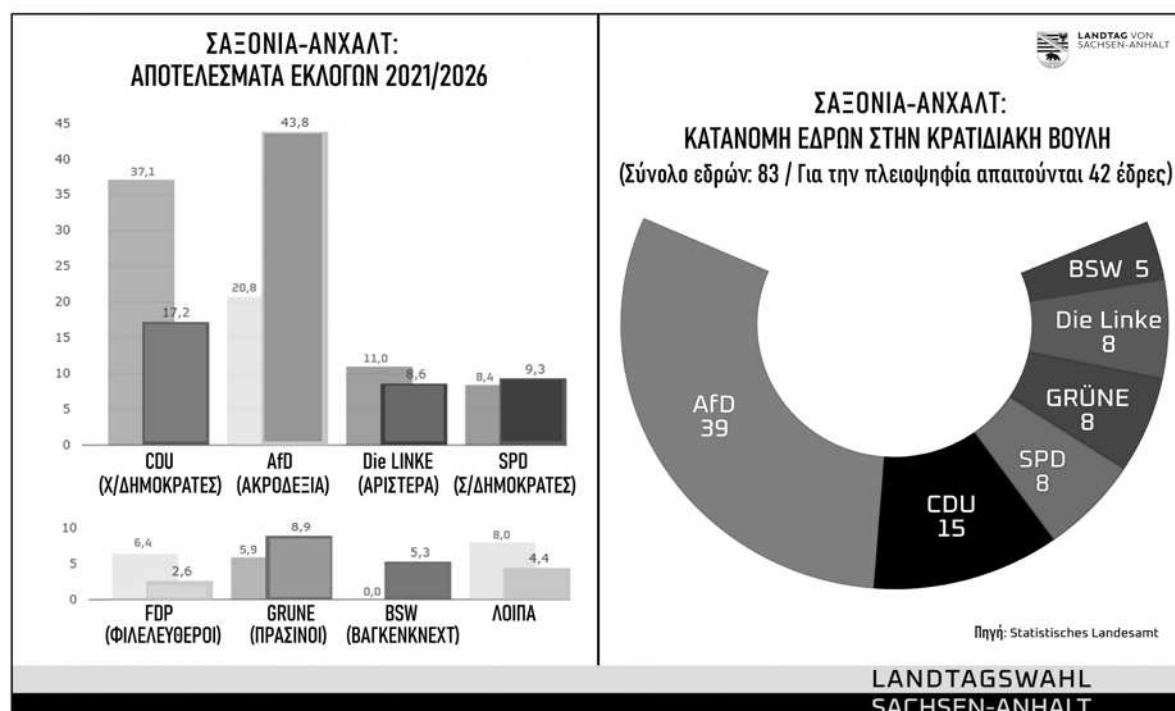
Δεύτερο παράδοξο: Η ακροδεξιά AfD, σε αντίθεση με τα κόμματα του «δημοκρατικού τόξου», είναι ενάντια στην εμπλοκή στον πόλεμο στην Ουκρανία, ενάντια στην τεράστια στρατιωτική και οικονομική βοήθεια που έστειλε η Γερμανία στον Ζελένσκι, καθώς και στην ακραία ρωσοφοβία (στην οποία επιδίδονται τα υπόλοιπα κατεστημένα κόμματα από το 2022 έως σήμερα). Η AfD τηρεί δηλαδή στάση ακριβώς αντίθετη από κόμματα της αριστεράς όπως οι Πράσινοι αλλά και το Linke, που σε κάποια κρατίδια όπου αποτελούσε κυβερνητικό εταίρο (Bremen, Mecklenburg-Vorpommern) στήριξε τον επανεξοπλισμό της Γερμανίας, ενώ την καταψήφισε στα υπόλοιπα που είχε πολύ μικρότερη δύναμη... Αισθάνεστε λίγο μπερδεμένοι; Παρακάτω θα προσπαθήσουμε να κάνουμε πιο καθαρά κάποια πράγματα.

Τοπική νίκη στην εγκαταλειμμένη ανατολή

Ας ξεκινήσουμε θυμίζοντας ότι η Σαξονία-Άνχαλτ είναι ένα μόλις από τα 16 κρατίδια της Γερμανίας: το 11ο σε πληθυσμό, 12ο σε ΑΕΠ και 5ο σε επίπεδο ανεργίας, σε μια χώρα 83,6 εκατομμυρίων κατοίκων.

Δηλαδή η AfD πέτυχε μια σπουδαία μεν νίκη, αλλά σε καθαρά τοπικό επίπεδο. Μια νίκη που μπορεί να εξηγηθεί από τη στροφή της Γερμανίας στον επανεξοπλισμό, την πολεμική οικονομία, το αδιέξοδο στο μεταναστευτικό, τη διακοπή των ενεργειακών συμφωνιών με τη Ρωσία, την οικονομική κρίση που όλα τα παραπάνω έφεραν, αλλά όχι μόνο από αυτά. Διότι υπάρχουν και οι δεκαετίες εγκατάλειψης των επαρχιών που αποτελούσαν την πρώην ΔΔΓ, 36 χρόνια μετά από μια επανένωση που σε πολλούς Ανατολικογερμανούς μοιάζει περισσότερο με κατάκτηση από τους δυτικούς ομοεθνείς τους.

Η AfD, ένα ακροδεξιό κόμμα με νεοφιλελεύθερη οικονομική πολιτική, κατάφερε να πάρει με το μέρος της ένα πολύ μεγάλο μέρος των Ανατολικογερμανών, που παλαιότερα σε μεγάλο βαθμό ψήφιζαν

αριστερά! Αυτό είναι ενδεικτικό της αποτυχίας των κυρίαρχων αριστερών κομμάτων, όπως το Linke και οι Πράσινοι, να κερδίσουν τις καρδιές των εργαζομένων της ανατολής. Αντίθετα, σταδιακά αποξενώθηκαν από αυτούς μετά τον ομορτισμό των πρώτων και την πολεμοκαπηλεία των δεύτερων, και τέλος την ακραία υιοθέτηση από μέρους τους της woke ατζέντας. Στην ίδια γραμμή κινούνται και το SPD, αλλά και το CDU (που υπήρξε και ο μεγαλύτερος χαμένος των χθεσινών εκλογών).

Δύο ακόμα σημαντικές εξελίξεις

Η πρώτη ήταν η συντριβή του νεοφιλελεύθερου FDP που από κυβερνητικός εταίρος στο κρατίδιο βρέθηκε εκτός κοινοβουλίου με 2,6%. Ένα ταπεινωτικό ποσοστό, που ακολούθησε την προηγούμενη αποτυχία του FDP, να εισέλθει στο ομοσπονδιακό κοινοβούλιο στις περσινές εθνικές εκλογές.

Η δεύτερη είναι η είσοδος στο τοπικό κοινοβούλιο του BSW, του κόμματος της Ζάρα Βάγκενκνεχτ, της πρώην αντιπροέδρου του αριστερού Linke, από το οποίο αποχώρησε το 2024 μετά από χρόνια εσωκομματικών αντιπαραθέσεων. Ένα κόμμα το οποίο σε κάποια ζητήματα είναι αρκετά αμφιλεγόμενο, όπως και η ιδρύτριά του, αλλά από όλο το πολιτικό σύστημα της Γερμανίας υπήρξε το μόνο που έλαβε ξεκάθαρη

θέση απέναντι στη γερμανική και ευρωπαϊκή εμπλοκή στον πόλεμο στην Ουκρανία, στη διατάραξη των οικονομικών σχέσεων με την Ρωσία (που εξασφάλιζε στην γερμανική αγορά φθηνή ενέργεια) και στην επαναστρατιωτικοποίηση της χώρας, τοποθετούμενο υπέρ περισσότερο κοινωνικού κράτους και κατά της woke ατζέντας.

Το κόμμα αυτό πέρασε μια έντονη εσωτερική κρίση μετά την αποτυχία του, για ελάχιστες ψήφους, να μπει στο ομοσπονδιακό κοινοβούλιο, όπως και με το ποια θέση πρέπει να πάρει απέναντι στην AfD. Ένα τμήμα του (αυτό της Θουριγγίας) θέλει να συμμετέχει στο τείχος απέναντι στην AfD, ενώ ένα άλλο (αυτό της Βάγκενκνεχτ) βλέπει τη συσπείρωση γύρω από το αντιAfD μέτωπο ως παγίδα. Εκτός από την τεράστια αυτή πολιτική κρίση υπέστη και τον πόλεμο της συντριπτικής πλειοψηφίας των γερμανικών ΜΜΕ, που το παρουσίαζαν συνεχώς ως ένα κόμμα-πυροτέχνημα, φιλορωσικό, αντισημιτικό, μέχρι και φασιστικό.

Τα δύσκολα για το BSW

Η είσοδος στο τοπικό κοινοβούλιο όχι μόνο παγώνει την υπάρχουσα κρίση στο κόμμα της Βάγκενκνεχτ, αλλά το μετατρέπει και σε πολιτικό ρυθμιστή, καθώς ούτε η AfD αλλά ούτε και το «δημοκρατικό τόξο» μπορούν να κάνουν κυβέρνηση χω-

ρίς το BSW, ή έστω με την ανοχή του. Και εδώ ακριβώς αρχίζουν πάλι τα δύσκολα για το μικρό αυτό κόμμα: Θα μπει στο αντιAfD στρατόπεδο, ή θα συνεργαστεί με το ίδιο το AfD;

Η Βάγκενκνεχτ έχει ξεκαθαρίσει πως δεν θα πράξει τίποτα από τα δύο! Συγκεκριμένα, μιλά για συνεννόηση με όλους για την ανάδειξη μιας μη πολιτικής φυσιογνωμίας που θα ηγηθεί στο κρατίδιο της Σαξονίας-Άνχαλτ, μια πρόταση που και τα δύο μπλοκ απορρίπτουν κατηγορηματικά. Η κατάσταση επιβάλλει για το κόμμα να μπορέσει να εκμεταλλευτεί την απρόσμενη μάλλον νίκη του, ώστε όχι μόνο να επιβιώσει πολιτικά, αλλά και να δικαιώσει το 5,3% που το ψήφισε ως τη μόνη σοβαρή εναλλακτική απέναντι στο φιλοπόλεμο νεοφιλελεύθερο μπλοκ του «δημοκρατικού τόξου» και τη λαϊκίστικη ακροδεξιά του AfD με τη νεοφιλελεύθερη οικονομική ατζέντα.

Τη στιγμή που γράφεται αυτό το άρθρο γίνονται πολλές διεργασίες, που δεν ξέρουμε πώς θα καταλήξουν. Το μόνο σίγουρο είναι πως, ζώντας πάνω από έξι χρόνια σε περιοχή της πρώην ΔΔΓ, μπορώ να σας διαβεβαιώσω πως, όπως αναγραφόταν και σε αφίσες του BSW, «η ανατολή παραμένει δι-αφορετική»: ένα σύνθημα ή μια πραγματικότητα με πολλές ανα-γνώσεις...